**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO :** 2021/497
**KARAR NO :** 2021/521
**KARAR TR :** 18/10/2021

**ÖZET**: 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 79. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

**KARAR**

**Davacı** : İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
**Vekili** : Av. G.C.
**Davalı** : Beykoz Belediye Başkanlığı
**Vekili** : Av. M.G.

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Beykoz Belediye Başkanlığının 09/01/2020 tarihli ve 2020/6 sayılı Encümen Kararı ile, Beykoz İlçesi, Soğuksu Mahallesi, Köşkyolu Sokak üzerinde, İSKİ Beykoz Şube Müdürlüğü tarafından yapılan altyapı kazı çalışmasının ruhsat süresi içinde tamamlanmadığı ve tranşenin hasarlı bırakıldığından bahisle, davacı adına 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 79. maddesi uyarınca 38.940 TL idaripara cezası verilmiştir.

2. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

**II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ**

**A. Adli Yargıda**

3. **Beykoz Sulh Ceza Hâkimliği 29/06/2020 tarihli ve D.İş No. 2020/565 sayılı kararı**ile, 2464 sayılı Kanun'un 79. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2464 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak, idari para cezasına konu işlem ile birlikte aynı tüzel kişi ile ilgili olarak *ruhsatsız açılan tranşenin hasarlı bırakıldığı* şeklinde hasar tespit tutanağı ve buna istinaden hasar keşif özeti tanzim edilerek idari para cezası miktarının belirlenmesine yönelik karar verildiği, bu idari işlemin iptalinin idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinin anlaşıldığını belirterek, başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karara davacı vekilince yapılan itiraz İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliğinin 21/07/2020 tarihli ve D.İş No. 2020/4850 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiştir.

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

**B. İdari Yargıda**

5. **İstanbul 10. İdare Mahkemesi 26/11/2020 tarihli ve E.2020/1779, K.2020/1586 sayılı kararı** ile, 2464 sayılı Kanun uyarınca uygulanan para cezalarına karşı açılan davaların görüm ve çözümüne ilişkin özel bir düzenleme bulunmadığı, dava konusu idari para cezasının Kabahatler Kanunu kapsamında idari yaptırım niteliğinde bulunduğunu açıklayarak,uyuşmazlığın görüm ve çözümünde 5326 sayılı Kanun uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karara davacı vekilince yapılan itiraz, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesinin 27/05/2021 tarihli ve E.2021/331, K.2021/921 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiştir.

**III. İLGİLİ HUKUK**

6. 2464 sayılı Kanun'un *"Altyapı kazı izni harcı"* başlığı altında düzenlenen Mükerrer 79. maddesi şöyledir:

*"(Ek: 15/2/2018-7099/10 md.)*

*Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde umumi hizmet alanlarında yapılacak kazı işlemleri için belediyece verilecek altyapı kazı izni, altyapı kazı izni harcına tabidir. Bu harcın mükellefi altyapı kazı izni talebinde bulunanlardır.*

*Altyapı kazı izni harcının matrahı, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan birim fiyatlar olmak üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı veya bunların ilgili birimlerince yayımlanan birim fiyatlarının, bu idarelerde kazı alanı türü itibarıyla birim fiyatının olmaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatlarının, kazı alanıyla çarpılması sonucu bulunan ve alan tahrip tutarı olarak tanımlanan tutardır. Altyapı kazı izni harcı, alan tahrip tutarı üzerinden binde 2 oranında alınır. Cumhurbaşkanı belediye grupları itibarıyla bu oranı yarısına kadar indirmeye, on katına kadar artırmaya yetkilidir.*

*Bu madde kapsamında verilecek altyapı kazı izinleri için ilgili belediyeden altyapı kazı izni belgesi*

*alınır. Altyapı kazı izni başvuruları on beş gün içerisinde sonuçlandırılır. Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgilisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düşülerek ayrıca tahsil edilir."*

7. Kanun'da davacının işlediği ileri sürülen kabahate ilişkin idari yaptırım düzenlenmiş, ancak bu idari yaptırımakarşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

8. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi şöyledir:

*" (1) Bu Kanunun;*

*a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*

*b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*

*uygulanır."*

9. Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci fikrası şöyledir:

*"İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir."*

**IV. İNCELEME VE GEREKÇE**

**A. İlk İnceleme**

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 18/10/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

**B. Esasın İncelenmesi**

11. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

12.Dava, davacı adına 2464 sayılı Kanun'un Mükerrer 79. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

13. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

14. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

15. Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, değişikliğinyürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

16. Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

17. İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2464 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Beykoz Sulh Ceza Hâkimliğince verilen

29/06/2020 tarihli ve D.İş No. 2020/565 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Beykoz Sulh Ceza Hâkimliğince verilen29/06/2020 tarihli ve D.İş No. 2020/565 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

18/10/2021 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan Vekili | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Muammer | Şükrü | Mehmet | Birol |
| TOPAL | BOZER | AKSU | SONER |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Aydemir | Nurdane | Ahmet |
| TUNÇ | TOPUZ | ARSLAN |